

शिशुविहार

प्रथम अंक : मे १९४८ सदूपरारेण आयरणमां मृती संरथानुं समाचार पत्र

संग्रह अंक : ६२५ • १५ जून २०२२ • पाना : ३२ • वार्षिक लवाजम ३.५०

शिशुविहार संस्थानुं अभिवादन

सन्मान स्वीकारता श्री हरेशभाई भट्ट तथा श्री हीनाबहेन भट्ट

अक्षय तृतीयानो पवित्र हिवस अने भावनगर राज्यना २०८८मां स्थापना हिवस प्रसंगे शिशुविहार सेवा संस्थानुं अभिवादन थयुं. गुजरात राज्यनां मुख्यमंत्री श्री भूपेन्द्रभाई पेटेलना वरदाहस्ते ३४ भेना रोज गौरीशंकर सरोवर भावनामां योजायेल भावनगर कानिवल २०२२ प्रसंगे राज्यना शिक्षण मंत्रीश्री ज्युतुभाई वाधाणी, युवराज श्री ज्यवीरराजसिंहજી तथा अग्रगण्य नागरिकोनी प्रेरक उपस्थितिमां योजायेल सन्मान समारोहमां शહेरनां हजारो विद्यार्थीओ तथा औद्योगिक कामठारोने आपत्ति निवारण तालीम साथे जोडनार श्री हरीशभाई मानभाई भट्टनो

तंत्री, प्रकाशक, मुद्रक: डॉ. नानकभाई भट्ट

✿ प्रकाशन स्थल ✿

शिशुविहार, खेल नंबर ५०७, उत्तर कृष्णनगर, भावनगर, ३१४००७
• Website: www.shishuvihar.in Email: shishuviharbhavnagar@gmail.com
Facebook: Shishuvihar Bhavnagar Phone: (0278)2512850

विशेष उद्देश करी भिरदाववामां आव्या हता. तेमજ तेओशीने प्रशस्ति पत्र ऐनायत करवामां आयेल. श्री स्वामीनारायण गुरुकृष्णना अध्यक्षश्री के.पी. स्वामीश्रीनी हाजरी आवकारहाई बनी हती.

ग्रीष्म तालीम वर्गनुं समापन

श्री उर आशा अवेरी इउन्डेशनना सहकारथी १ मेथी ७ जून दरभियान त्रण तबक्कामां ग्रीष्म तालीम वर्ग योजाया. जेमां ३६७ भाई-भहेनोंचे भाग लई विविध तालीम प्राप्त करी हती. १२ हिवस माठेनी त्रण तालीम शिखिरमां उत्तम हेमाव करनार २३ विद्यार्थीओ तथा

તालीमी शिक्षकोने संस्था तરक्ष्यी विशेष पुरस्कारथी प्रोत्साहित करवामां आવेल. उपरांत तभाम तालीमार्थीओने प्रभाषणपत्र तथा ज्ञवनउपयोगी साहित्य आपवामां आवेल.

तारीख १/५/२०२२ थी ७/५/२०२२ दरभियान श्री उर आशा इवेंडेशनना सहकारथी शिशुविहार प्रांगणामां योजाएल त्रण सर्वांगी तालीममां श्रेष्ठ देखाव करनार

• स्केटिंग: ईन्स्ट्रक्टर श्री राजुभाई मकवाणा

कुल तालीमार्थी ६३, उतम देखाव करनार पुरस्कृत भाई-बहेनो: यादव भिहिर, ज्वाणी म.ज्वाण, बेलाणी अर्हम, लाखाणी अचान, सोहरवा जुल, मांडलिया आरव

• ब्युटिपार्लर: ईन्स्ट्रक्टर श्री ईलाबहेन सोलंकी, कुल तालीमार्थी २६, उतम देखाव करनार पुरस्कृत भहेनो: वाजा नेहा, बारैया नमता

• ग्लास पेटिन्टिंग: ईन्स्ट्रक्टर श्री प्रीतिबहेन भट्ट, कुल तालीमार्थी १३, उतम देखाव करनार पुरस्कृत भाई: श्री मलेक अचान

• यित्र तालीम: ईन्स्ट्रक्टर श्री डेवलभाई नगरिया

कुल तालीमार्थी ३६, उतम देखाव करनार पुरस्कृत भाई-बहेनो: पाचा रोजी शातेमा, मलेक राबिया, भट्ट तनुश्री

• कम्प्यूटर तालीम: ईन्स्ट्रक्टर श्री रक्षितभाई यादव कुल तालीमार्थी १५, उतम देखाव करनार पुरस्कृत भाई-बहेनो: शोभ शायजा, बारैया कृपाली

• महेंदी तालीम: ईन्स्ट्रक्टर श्री डिपलभहेन वाजा, कुल तालीमार्थी २२, उतम देखाव करनार पुरस्कृत भहेनो: गजबर संजना, बारैया प्रीति

• अंग्रेज़ ग्रामर तालीम: ईन्स्ट्रक्टर श्री रक्षितभाई यादव, कुल तालीमार्थी: ११ उतम देखाव करनार पुरस्कृत भहेनो: परमार धूवी

• डिस ऑन काफ्ट तालीम: ईन्स्ट्रक्टर श्री प्रीतिबहेन भट्ट कुल तालीमार्थी: ७ उतम देखाव करनार पुरस्कृत भाई: कामदार अतुल

• क्रिडंगांगा तालीम: ईन्स्ट्रक्टर श्री कमलेशभाई वेगड, कुल तालीमार्थी १७४, उतम देखाव करनार पुरस्कृत भाईओ: हेमंत चुडासमा, वैलव मकवाणा, यिराग गोहेल, आर्यन पठाण, हर्ष चुडासमा

तसवीरोमां सर्वांगी तालीम

ब्युटिपार्लर तालीम

यित्र तालीम

कम्प्यूटर तालीम

अंग्रेज़ ग्रामर तालीम

ग्लास पेटिन्टिंग तालीम

महेंदी तालीम

शिशुविहार प्रांगणामां योजाएल विशिष्ट प्रवृत्तिओ

• भावनगरनी जाणीती भाज विकास संस्था नेस्ट प्लै छाउसनां रपमा स्थापना हिने योजायेल कार्यक्र सन्मान समारोहमां शिशुविहार संस्थाना भंत्री डो. नानकभाई मुख्य महेमान तरकि उपस्थित रह्या छता. गुजरात राज्य स्थापना हिन ता. १ मे प्रसंगे योजायेल समारोहमां उपस्थित १२०थी वधु नागरिको अने वालीओने श्री नानकभाई शिशुविहारनी अवैधिक तालीमथी वांडेक कर्या छता.

- શ્રી નવીનભાઈ નાવડિયાના સંચાલનતથે ‘મેરી આવાજ હી મેરી પહેચાન હૈ’નાં શિર્ષક તળે સ્વ. ભજાડેની ૧૦૩મી જન્મજયંતી નિમિત્તે જૂના હિન્દી દિવસી ગીતોનો કાર્યક્રમ સર્વથા રંગમંચ ઉપર ૧ મે રવિવારે યોજાઈ ગયો. આ કાર્યક્રમને માણસા ૧૫૦ સંગીત પ્રેમીઓ ઉપરિસ્થિત રહ્યા હતા.

- શ્રી બાળ કેળવણી મંદિર બગસરા સંચાલિત શ્રી લાલચંદભાઈ વોરા ભાલભવન અમરેલી દ્વારા થીજી બાળ સર્જન શિબિરનું આયોજન કરવામાં આવેલ. જીજી મેના ડિવસે બાળકેળવણી મંડળ દ્વારા યોજાયેલ તાલીમ શિબિરમાં શિશુવિહાર સંસ્થાના ચીક ડે-ઓર્ડિનેર શ્રી હીનાબહેન ભટ્ટ, શ્રી પ્રીતિબહેન ભટ્ટ, શ્રી રાજુભાઈ મકવાણા, શ્રી પાર્થભાઈ બારેયા અને શ્રી હર્ષભાઈ ચુડાસમા દ્વારા ૧૨૦ બાળકોને કાશ્ટ, આપણિ નિવારણ, સાહસિક રમત-ગમતની પ્રેક્ટિકલ તાલીમ આપવામાં આવેલ. આ કાર્યક્રમનું આયોજન વિશ્વ વાત્સલ્ય ટ્રસ્ટના શ્રી દેવચંદભાઈ અને શ્રી મહેન્દ્રભાઈએ કર્યું.

- શિશુવિહાર સંસ્થાના એકાઉન્ટ વિભાગ તથા નેત્રયજ્ઞના સેવાર્થી શ્રી યોગેશભાઈ શાહના હીકરા ચિ. કાલગુનના ચિ. પૂજા સાથેના શુભ લગ્ન પ્રસંગે શિશુવિહાર સંસ્થાના ભાલદેવવનમાં સત્કાર સમારોહ યોજાઈ ગયો. ૧૪ મે શનિવારની સાંજે ભોજન સાથે યોજાયેલ સમારોહમાં ૫૦૦થી વધુ પરિવારજનો પદ્ધાર્ય હતા તથા ભાલદેવવનના પ્રાકૃતિક માહોલને માણસો હતો.

વિસ્તાર્યુ છે, તે નોંધનીય બને છે.

- શિશુવિહાર સંસ્થાના સ્થાપક સભ્ય શ્રી હીરાબહેન માનભાઈ ભટ્ટનાં ૧૦૪મા જન્મદિન પ્રસંગે શ્રી માનભાઈ ભટ્ટ તથા શ્રી પ્રેમશંકરભાઈ ભટ્ટ પરિવારના ૧૫૦ સદસ્યોનું સ્નેહભિલન સંસ્થા પ્રાંગણમાં યોજાયું. ૨૦ મેએ મોડી સાંજે યોજાયેલ ભોજન સમાર્દલના પ્રારંભે સંસ્થા પરિવારના આજીવન સેવાર્થી અને ભાવનગરની સેવા સુવાસ તરીકે અનુકરણીય શ્રી અનીલાબહેન પંડ્યાનું પારિવારિક અભિવાદન કરવામાં આવેલ.

- નાટરાજ કલા સંસ્થાનો અતિ લોકપ્રિય કાર્યક્રમ ‘એક સાંજ આપની સાથે’ શિશુવિહાર રંગમંચ ઉપર પ્રસ્તુત થયો. તા.૨૨ મે રવિવારે સતત ૧૨૮ માસથી ચાલતા કાર્યક્રમની પ્રસ્તુતિ કેતનભાઈ આવસ્તથીના ડિગ્રીનમાં યોજાઈ. ‘હર ડિલ જો ખ્યાર કરેગા’ ટાઈટલ નીચે યોજાયેલ કાર્યક્રમને માણસા ૪૦૦થી વધુ શ્રોતાઓ પદ્ધાર્ય હતા તથા ઉનાળાની ટળી સાંજે શિશુવિહારના રમ્ય વાતાવરણની મજા લીધી હતી.

-

ગયો. કિશોરી તાલીમ અંતર્ગત આશા વર્કરોને તૈયાર કરવા માટેના તાલીમ કાર્યક્રમનું સંકલન શ્રી ડેતનભાઈ હિંગુ તથા શ્રી સાવિત્રીયહેન નાથજીએ રૂપું હતું. જેમાં ૪૫૨ બહેનો લાભાન્વિત થઈ હતી.

- શિશુવિહારની સંસ્થાની સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓથી ભાવનગર તાલુકા અને નજીકનાં અન્ય ગામોના નાગરિકો લાભાન્વિત થાય તે હેતુસર શિશુવિહાર પરિસરથી લગભગ ૩૦ કિલોમીટર આસપાસના ગામડાંઓના સરપંચશ્રી શાળાના આચાર્યશ્રી તથા તલાટી મંત્રીશ્રીઓનું ‘સેવા’ નામે વોટુસએપ ગ્રુપ કાર્યાન્વિત કરવામાં આવ્યું છે અને સંસ્થામાં યોજાતા નેત્રયજ્ઞ અને બીજા ઉપકરણોની જાણ નાગરિકો સુધી મૂકવામાં આવે છે. સંસ્થાની આરોગ્ય પ્રવૃત્તિના સંયોજક શ્રી રાજુભાઈ મહેનાણાના પ્રયત્નથી વિડસેલ સેવા જીથી સર્કિય થઈ રહ્યું છે, જે નોંધનીય બને છે.

- A photograph showing a group of students in white shirts and dark trousers standing in two rows. In the center, a student in a red sash holds a banner with the text 'સર્વાંગીની શિક્ષણ દી સંશોધન' (Survaganini Shikshan Di Sanshodhan). The background features a yellow curtain.
- ચુભિટોભો કેમિકલ ઇન્ડિયા લિમિટેડ દ્વારા સતત ઉપમા વરસે તરુણ વિકાસ શિબિર યોજાઈ ગઈ. તારીખ ૧૬ મેથી ૨૭ મે હરમિયાન ઈન્ડસ્ટ્રિયાલ કેમ્પસમાં યોજાયેલ ઉપ વિદ્યાર્થીઓ
- માટેની તાલીમનું સમાપન ૨૮ મેએ શિશ્યવિહાર પ્રાંગણમાં યોજાયું. કંપનીના વાર્ડિસ પ્રેસિડન્ટ ડૉ. અમિતભાઈ મહેતાની અધ્યક્ષતામાં યોજાયેલ સમાપન સમારોહમાં વિદ્યાર્થીઓએ આપત્તિ નિવારણ, યોગ, વિજ્ઞાનપ્રયોગ, ડિઝેટીવ આર્ટ્સનું નિર્ધારન કર્યું હતું, જેને પ્રોત્સાહિત કરવા ૧૫૦થી વધુ વાલીઓ પધાર્યો હતા.

- એગ્રોસેલ ઈન્ડસ્ટ્રિયાના ઉપકરેતા.૧૬ મે થી ૫ જૂન દરમિયાન યોજાયેલ સર્વાંગી વિકાસ તાલીમમાં ઉપ વિદ્યાર્થીનો દ્વારા શિશુવિહાર સંસ્થામાં સમાપ્ત મુલાકાત યોજવામાં આવી. શ્રી રોબર્ટ ઇન્નરિઝ, કિશોરસિંહ ગોહિલ તથા શ્રી હૃદેશભાઈ ભડ્ના સંયોજનમાં યોજાયેલ બેઠકમાં ઉપસ્થિત અંતરિયાળ કંદા વિસ્તારના ગામ ભૂતેશ્વરની ઉપ વિદ્યાર્થીનોને શિશુવિહાર દ્વારા સ્કૂલ કીટ આપી પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવેલ.

-

• શિશુવિહાર પુસ્તકાલયના ઉપક્રમે તા.૨૬મે રવિવાર સાંજે ગુજરાતના જાણિતા લખેક અને દિગ્દર્શક જરિમનભાઈ ભટ્ટે બાળવાર્તા દ્વારા બાળકોને વડીલો અને માતા-પિતાની આજ્ઞાનું પાલન કરતા, નીતિમય જીવન જીવવાની, તેમજ નિઃસ્વાર્થ ભાવે સેવા કરતા હમેશા સારું કણ પામવાની અને બીજાને સહા મદદ કરવાની પ્રેરણા મળી રહે તેવી વાર્તા કહી હતી. આ કાર્યક્રમમાં બાળવાર્તાનાં લાભાર્થી બાળકોની સંખ્યા ૫૦ રહી હતી.

• મુંબઈ સ્થિત માનવ જ્યોત સંસ્થા દ્વારા ગુજરાત અને મુંબઈની દુઃખભંજક ૨૦ સ્વૈચ્છક સંસ્થાઓનું અભિવાધન કરવામાં આવ્યું. તા.૩૧ મેના રોજ ગોવર્ધન હવેલી ખાતે યોજવામાં આવેલ કાર્યક્રમ પ્રસંગે માનવ જ્યોત સંસ્થાના અધ્યક્ષ શ્રી કુલીનકંત લુઠિયા દ્વારા ભાવનગરની શિશુવિહાર સંસ્થા તથા અન્ય સેવા સંસ્થાઓનું સન્માન કરવા સાથે પ્રત્યેકને અનુધાન પેટે રૂપિયા ૫૦૦૦/- અર્પણ કરવામાં આવ્યા. માનવ સેવાને પ્રસ્તુતેવા જાણતી ભાવનગરની સામાજિક સંસ્થાઓને આર્થિક ટેકો કરનાર માનવ જ્યોતના સન્માનને શિશુવિહાર વતી શ્રી મનીષા કણબી તથા શ્રી પ્રીતિબહેન ભટ્ટે સ્વીકાર્યું હતું. હિન-પ્રતિહિન સ્વૈચ્છક સંસ્થાઓ માટે સેવાકાર્ય વધુને વધુ મુશ્કેલ થતું જાય છે. તેવી આર્થિક રાજકીય સ્થિતિ વચ્ચે માનવ સેવાને જ્યોત સ્વરૂપે જાળવનાર માનવજ્યોત પહિલક ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ પ્રત્યે શિશુવિહાર પરિવાર આભાર વ્યક્ત કરે છે.

બાળ શિક્ષણ શ્રી મોંધીબહેન બધેકા બાલમંહિર:

વિવિધ વસ્ત્રો પ્રદર્શન

મે માસમાં શ્રી મોંધીબહેન બધેકા બાલમંહિરમાં બાળકોની સંખ્યા ૩૦ રહી હતી. માસ દરમિયાન બાળકોને કીડાંગણ, બાળવાર્તા, બાળનાટક, બાળશિલ્પ જીવાયામાં આવેલ. બાળવયથી બાળકોમાં વૈજ્ઞાનિક અભિગમ વિકસે તે હેતુસર માસ દરમિયાન ગુંજતો ભમરો, રંગ મિશ્રણ, લોહચુંબક, અવાજ કરતી ઝૂટપદ્ધી જેવી પ્રવૃત્તિઓ યોજવામાં આવેલ. મે માસમાં વિવિધ વસ્ત્રોનું પ્રદર્શન અને જીવનલક્ષી તાલીમ સાથે બાળકોને જોડવામાં આવ્યા હતા.

દાતા શ્રી દ્વારાબહેન એ. પટેલ, ભુવનભાઈ પી. ભટ્ટ, મધુભાઈ એ. ભટ્ટ, વિનોદભાઈ કિશનયંદ થરયાની, જ્યશ્રીબહેન રમેશયંદભાઈ દવે, દેવીન્દ્રાબહેન શાહ, શ્રીદ્વારાબહેન પંડ્યા દ્વારા બાળકોને ભોજન આપવામાં આવેલ. ઉપરાંત પાંચ દાતાઓ દ્વારા નાસ્તો અપાયો. માસ દરમિયાન સંસ્થાના કાર્યકર શ્રી કમલાબહેન બોરીચા તેમજ ૪ બાળકોનાં જન્મદિવસની ઉજવણી થઈ હતી.

સંચાલક: શ્રી અંકિતાબહેન ભટ્ટ, ઉપાબહેન રાહેદ

આરોગ્ય

૪૩૮ તથા ૪૩૯મો પ્રભુકૃપા નેત્રયજ્ઞ:

શ્રી સુનિલભાઈ વડોદરિયાના સૌજન્યથી સ્વ.તારાબહેન વડોદરિયાની સ્મૃતિમાં શિશુવિહાર સંસ્થામાં ૪૩૮મો નેત્રયજ્ઞ તેમજ શ્રી ભીમજીભાઈ ગોવિંદભાઈ નાજાણીના સૌજન્યથી ૪૩૯મો નેત્રયજ્ઞ તારીખ ૨૭ મેએ શિશુવિહાર પ્રાંગણમાં ચોજાયો.

ગુજરાત અંધત્વ નિયંત્રણ સોસાયટી તથા શિવાનંદ આઈ હોસ્પિટલનાં સહયોગથી ચોજાયેલ પ્રભુકૃપા નેત્રયજ્ઞમાં ૧૦૩ દરદીઓની આંખ તપાસ વીરનગરના ડૉ. ચણીયારા સાહેબની ટીમ દ્વારા કરવામાં આવી. લાભાન્વિત દરદીઓને શિશુવિહાર પરિસરમાં ‘ડૉ. ભીનાક્ષીબહેન ભરતભાઈ ગરીવાલા’ ભોજનાલયમાં સવારે ચા-નાસ્તો અને બપોરે ભોજન બાદ ફેફ્ડુટ સર્જેરી માટે ૩૮ દરદીઓને એન્ટન્ટ સાથે ખાસ બસમાં વિરનગર લઈ જવામાં આવ્યા.

દરદી હેવો ભવની ભાવનાથી વર્ષ ૧૯૬૮થી ચાલતા પ્રભુકૃપા નેત્રયજ્ઞમાં શિશુવિહાર સંસ્થાનાં તમામ કાર્યકરોએ સેવા આપી હતી.

નેત્રયજ્ઞના દરદીઓ માટે તૈયાર થયેલ લોજનાલયને વધુ સુવિધાજનક કરવા તૈયાર થયેલ Asbestos ceiling તથા સ્ટીલ ટેબલની સગવડ આપનાર ઢાતાઓનો સંસ્થા કાર્યકર ટીમ આલાર માને છે.

ફિઝિયોથેરાપી તથા ફિટનેસ સેન્ટર:

શ્રી શેઠ પરિવાર પ્રેરિત ફિઝિયોથેરાપી સેન્ટરમાં સવારે ૬:૩૦ થી ૧૨:૩૦ તથા સાંજના ૪:૩૦થી ૭ દરમિયાન શરીરનાં વિવિધ હુંખાવાઓની સારવાર આપવામાં આવે છે. ડૉ. ભાવિકાબહેન હરિયાણી તથા ડૉ. શ્રદ્ધાબહેન ધામેલિયાનાં કન્સલ્ટેશન હેઠળ મે માસમાં ૨૧૬ દરદીઓએ સારવાર લીધી હતી. તેમજ ફિટનેસ સેન્ટરમાં ૬ ભાઈઓ ૩૦ બહેનો આવ્યા હતા.

સંચાલક: શ્રી અવનિબહેન બોરીચા

શ્રી સુશીલાબહેન રમણિકલાલ મહેતા મેડિકલ સેન્ટર: મે માસમાં શ્રી સુશીલાબહેન રમણિકલાલ મહેતા મેડિકલ સેન્ટરમાં સોમવાર થી શુક્રવાર સાંજના ૪ થી ૬ દરમિયાન એલોપેથીની સારવારનો લાભ ૪૮૭ દરદીઓએ લીધો હતો. મેડિકલ સેન્ટરનાં નિષ્ણાત ડોક્ટર દ્વારા જરૂરિયાત મુજબ દરદીઓને નિઃશુદ્ધ હવા આપવામાં આવેલ.

સંચાલક: ડૉ. અરવિંદભાઈ નિવેદી

જીવન શિક્ષણ (કૌશલ્ય તાલીમ)

કૃડાંગણું-સ્કાઉટ તાલીમ

મે માસ દરમિયાન નિયમિત તાલીમાર્થીઓની સંખ્યા ૪૫ રહી હતી. માસ દરમિયાન સામૂહિક રમતો રમાયામાં આવી હતી. સાંચ પ્રાર્થના સમયે વૈભવભાઈ, જયપાલ, અનુરાગ, અર્પિતભાઈ, હર્ષદભાઈ તથા મોહિતભાઈનો જનમિદિવસ વાલીઓની ઉપરિથિતમાં પ્રસાદ-સ્મૃતિલેટ સાથે ઉજવાયો. તાલીમાર્થીના સુ-સ્વાસ્થ્ય માટે નિત્ય રમત અને પ્રાર્થના પછી પોષક આહાર આપવામાં આવેલ. ઉપરાંત, સ્વ. કિરણભાઈ ઓઝાના શ્રેચાર્થે શ્રી હેલીબહેન ઓજા તરફથી તથા ડૉ. હર્ષદભાઈ પંડ્યાની સ્મૃતિમાં શ્રી શારદાબહેન પંડ્યા તરફથી તાલીમાર્થીઓને ભોજનનો લાભ મળ્યો હતો.

પ્રતિવર્ષ માદિક ઉનાળાના વેકેશનમાં વિરોધ તાલીમ આયોજન અંતર્ગત

તારીખ ૧ થી ૧૦ મે દરમિયાન સ્કાઉટ કેમ્પનું આયોજન થયું. જેમા પ્રાચીન તાલીમાર્થીઓએ ટેન્ટ પીચિંગ, કેમ્પ શાયર, કુંકિંગ, રાત્રી રમતનો આનંદ લીધો હતો. તા.દમેના દિવસે તમામ વિદ્યાર્થીઓ ડૉ. નલિનભાઈ પંડિતની વાડીએ હિય-હાઈક માટે ગયેલાં, ત્યાં પણ તાલીમાર્થીઓ શ્રમયજા, જંગલ ગેમ, એન્ડવેયર એક્ટિવીટી સાથે જોડાયેલા. સંસ્થા પ્રાંગણમાં યોજાયેલ વાર્ષિક તાલીમ કેમ્પનું સંચાલન રોવર સ્કાઉટ કમલેશભાઈ, પાર્થભાઈ અને

ચેદ્રેશભાઈએ કર્યું હતું. ૧૦ દિવસીય શિબિરમાં લાયન પેટ્રોલનો ઉત્તમ હેખાવ રહ્યો હતો. વેકેશન દરમિયાનની રજાઓના રસપ્રદ ઉપયોગ તરીક બીજો કાર્યક્રમ તારીખ ૧૮થી ૨૪ મે દરમિયાન કાશ્ટ તાલીમ સાથે યોજાયો. શ્રી પ્રીતિબહેન ભટ દ્વારા ૪૫ તાલીમાર્થીઓને ઓરિંગામી, પેપર બુકે, પેપર ઇન પ્રકારે વિવિધ કૌશલ્ય નિર્માણની મટિશ્રયલ્સ સાથે તાલીમબદ્ધ કરાયા. તાલીમાર્થીઓ પણ આનંદભરે સહભાગી બની તૈયાર થયેલ નમૂના ઘરે લઈ ગયા હતા.

તારીખ ૧૧થી ૧૭ મે દરમિયાન ૬ ટીમોમાં કિકેટ અને તારીખ ૨૫થી ૩૧મે દરમિયાન કબ્દી સ્પર્ધાઓ યોજાઈ. કીડાંગણ સ્કાઉટર શ્રી કમલેશભાઈ વેગડાના સંકલન હેઠળ યોજાયેલ રમત સ્પર્ધામાં કિકેટ ટુર્નિરમાં કેપ્ટન વૈભવભાઈની ટીમ 'શિશુવિહાર સ્ટાર' વિજેતા થયેલ. જ્યારે કબ્દી સ્પર્ધામાં કેપ્ટન પાર્થભાઈના નેતૃત્વ નીચે 'શિશુવિહાર વોરિયર્સ' તથા અર્જુનભાઈની કેપ્ટન લીડ સાથે 'શિશુવિહાર બુલ' ટીમ વિજ્યી રહેલ.

શ્રી ઉર-આશા જ્યેરી સર્વાંગી વિકાસ કેન્દ્રના સહકારથી પ્રતિવર્ષ યોજાતા તાલીમ કાર્યક્રમના યોથા તખજ્ઝમાં તા. ૧થી ૩૧ મે પુસ્તકાલય આધારિત સામાજિક મૂલ્યવર્ધક કાર્યક્રમો યોજાયા. ભાગ લેનાર ૪૫ વિદ્યાર્થીઓએ પાથ શાઈનર, પુસ્તકાલય અને કાશ્ટ સંબંધિત ૧૫ ગ્રોઝેક્ટ ઉપર ઘરે રહીને કામ કર્યું હતું. તાલીમનું સંકલન શ્રી નિર્માણિબહેન ભટ તથા શ્રી હીનાબહેન ભટે કર્યું હતું.

શાળાની ચાર દિવાલો અને પુસ્તકોમાં ન મળતું સર્વાંગી શિક્ષણ નવી

પેઢી સુધી વિસ્તરે તેવા હેતુને બળવત્તર કરતાં શિશુવિહાર કીડાંગણનાં ઉપક્રમે યોજાતા વેકેશન તાલીમ કાર્યક્રમોને ઉમળકાબેર પ્રતિસાદ મળે છે તે સરાહનીય છે. કીડાંગણ તાલીમનાં સંકલન કરતા સ્કાઉટર શ્રી કમલેશભાઈ વેગડ, રોવર પાર્થ બારેયા તથા ચેદ્રેશ ભટીને બાળકોના વાલીઓએ અભિનંદન પાઠ્યા હતા

સંચાલક : શ્રી કમલેશભાઈ વેગડ

આપત્તિ નિવારણ તાલીમ:

ક્રમ	તારીખ	લાભાર્થી	સંખ્યા
197	15-5 to 28-5	સુભિટોમો ડેમિકલ ઇન્ડિયા લિમિટેડ તરુણ વિકાસ શિબિરના વિદ્યાર્થીઓ એગ્રોસેલ પ્રા.લિ. તથા VRTI	35
198	15-5 to 05-6	તરુણ વિકાસ શિબિરની વિદ્યાર્થીનો 35	

સંચાલક: શ્રી હરીશભાઈ ભટ્ટ

મહિલા ઉત્કર્ષ અને વ્યાવસાધિક તાલીમ

ડૉ. બાબાસાહેબ આયોજકર ઓપેન યુનિવર્સિટી ડિસ્કન્સ લાર્નિંગ સેન્ટર દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત જ્યોતિમંડળ મહિલા સીવાગ તાલીમ:

મે માસ દરમિયાન સીવાગ તાલીમ વર્ગમાં ભટ્ટેનોની સંખ્યા ૧૦ રહી હતી. તા. ૩૦ મેચે ભટ્ટેનોએ સમૂહભોજન તથા રમતગમત યોજેલ. સંસ્થા તરફથી નાસ્તો આપવામાં આવેલ.

સંચાલક: શ્રી ગુલાબબા ગોહિલ

સ્વ-રોજગાર સહાય

સંસ્થાની સ્વ-રોજગાર પ્રવૃત્તિ અંતર્ગત બે શ્રમિક ભટ્ટેનો દ્વારા મે માસમાં ૨૪૦ કાપડની થેલી તૈયાર થતાં રૂ. ૬૬૦/--ની રોજગારી મેળવેલ છે. પર્યાવરણ જાળવણી માટે જ્લાસ્ટિક વપરાશને ઘટાડવા માટેના સંસ્થાનાં પ્રયત્નોને ગતિ આપતા અત્યાર સુધીમાં ૭૦,૨૭૮ કાપડની થેલીઓ જરૂરિયાતમંદ કુંભો સુધી પહોંચાડવામાં આવી છે. શ્રી પુખ્યાબદેન ભટ્ટ તરફથી નાની ૪ ગાંસડી કાપડ તથા શ્રી હસમુખભાઈ ગાલા તરફથી બાળકો માટે બરમુડા તથા થેલી બનાવવા માટે સેમ્પલ કાપડ મળેલ છે. સંસ્થા દાતાશ્રીઓનો આભાર માને છે.

‘સ્વાતંત્ર્ય અમૃત મહોત્સવ’ વર્ષ પ્રસંગે શ્રમિક ભટ્ટેનોને રોજગાર આપવા સાથે પર્યાવરણ સંરક્ષણ હેતુને બળવત્તર બનાવવા સંસ્થા દ્વારા ૧ લાખ ૭૫ હજાર કાપડની થેલી તૈયાર કરવાનાં અભિયાનમાં નાગરિકોને સહકાર આપવા વિનંતી.

સંચાલક: શ્રી દક્ષાબદેન ગોહેલ

આરોગ્યવર્ધક ઔષધિ પીણું:

શ્રી નિશીથભાઈ મહેતાના સહકારથી ચાલતા આરોગ્યવર્ધક ઔષધિ પરખમાં સાંજનાં ૫:૩૦ થી ૬:૩૦ દરમિયાન ઉકાળો મળો છે. ચુંબ એન્ડ થ્રો કપમાં આપવામાં આવતાં અને શરીરની ઈભ્યુનિટી વધારવાના ઉપાય સ્વરૂપે આ સેવાનો લાભ ૧૫૩૦ નાગરિકોએ લીધેલો.

- સંચાલક: શ્રી પોપટભાઈ વેગડ

દિવ્યજીવન:

શિશુવિહાર દિવ્યજીવનની પ્રાર્થના માસનાં પ્રત્યેક શુક્રવારે સાંજે ૬ વાગે યોજાય છે. જેમાં જિજાસુ સાધકો ભાગ લે છે. મે માસની ૨૪મીએ પૂજય સ્વામી ચિદાનંદજી મહારાજની પાહુકાપૂજનનો કાર્યક્રમ યોજાયો હતો.

- શ્રી ઈંદ્રાભદેન ભટ્ટ

મનોરંજન:

બાલમંદિર અને શાળા-કોલેજનાં વિદ્યાર્થીઓ માટે ૭ વિવિધ પ્રકારોમાં ૮૪ પોશાક સંસ્થાનાં મનોરંજન વિભાગમાંથી સાંજનાં ૪:૩૦ થી ૭:૩૦ દરમિયાન મળી શકે છે. મે માસ દરમિયાન ૧ સંસ્થાએ મનોરંજનના પોશાકનો લાભ લીધો હતો.

તાલીમ:

શિશુવિહાર સંસ્થાનાં વિભાગીય સંવાહકોની બેઠક તારીખ ૧ મેએ યોજાયેલ, જેમાં માસ દરમિયાનના નિયત કાર્યો તથા આયોજિત કાર્યો ચૈક્રી બાકી રહેલ કાર્યોનું મૂલ્યાંકન તેમજ જૂન માસના સંસ્થાગત કાર્યો અંગે સંવાહકો સાથે ચર્ચા કરવામાં આવેલ.

સંચાલક: શ્રી હિનાબદેન ભટ્ટ

કર્મયૂટર શિક્ષણ તાલીમ વર્ગ:

શિશુવિહાર સંસ્થામાં સ્વ. કાળીદાસભાઈ વળિયા પરિવારની સહાયથી ચાલતા કર્મયૂટર શિક્ષણ તાલીમ વર્ગ અંતર્ગત કર્મયૂટર બેઝિક કોર્સમાં ૨૦ ભાઈઓ-ભટ્ટેનો તેમજ અનુભવ વર્ગની પાંચ ભટ્ટેનો શિક્ષણ મેળવી રહ્યાં છે.

સંચાલક: શ્રી રક્ષિત ચાહવ

સંગીત વર્ગ:

મે માસ દરમિયાન સંસ્થા સંગીત વર્ગમાં પાંચ તાલીમાર્થને સુગમ તથા ફિલ્મી ગીત-સંગીતની તાલીમ આપવામાં આવેલ.

સંચાલક: શ્રી હેવુભાઈ મહેતા

માંદગી સાધનસહાય:

માંદગીવિશ્વ ટૂકા સમય માટે દરદીઓને ઉપયોગી બનતાં સાધનો શિશુવિહાર સંસ્થામાંથી ૧૫ થી ૩૧ દિવસ માટે નિયત ડિપોઝિટથી આપવામાં આવે છે. મે માસ દરમિયાન સ્વ. કૂલચંહભાઈ પી. તંબોળી ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ દ્વારા ઉપલબ્ધ સાધનોનો ૭૪ દર્દીઓએ લાભ લીધો હતો. શ્રી તુષારભાઈ જાની તરફથી કમોડ ખુરશી તથા શ્રી હિપીનભાઈ પેટેલ તરફથી કોડિંગ ચેર લેટ મળેલ છે. સંસ્થા દાટાશ્રીઓનો આભાર માને છે.

સંચાલક: શ્રી અનિલભાઈ જોશી

બાલદેવ વન:

મે માસ દરમિયાન શ્રી તક્કુપાનંદ બાલદેવવન તથા એકસેલ કોપ કેર લિ. પ્રેરિત ‘નોલેજ પાર્ક’માં ૫૦ બાળકો પોતાના વાલી સાથે રમવા આવ્યાં હતાં. મે માસ દરમિયાન શ્રી નાની માજુરાજ પ્રા. શાળા નં. ૩૩ના ૨૫ અને ડીડુસ જુનિયરના ૨૫ તેમ ૫૦ બાળકોએ મુક્ત મને રમી આનંદ માણ્યો હતો. બાલદેવવનમાં રમવા આવતાં તમામ બાળકોને સંસ્થા તરફથી ‘બાળ આરોગ્ય સૂત્ર’પુસ્તિકા લેટ આપવામાં આવેલ.

સંચાલક: શ્રી હીનાબહેન ભંડ

સંસ્કાર સાહિત્ય પ્રકાશન

શ્રી ગોખલે શાન મંદિર પુસ્તકાલય-શિશુવિહાર

સંચાલક: રાજા રામમોહન રોય કાઉન્સિલ

મે માસમાં ૨૫ વાચક સભ્યોએ ૫૦ પુસ્તકો વાચ્યાં હતાં. સંસ્થા પુસ્તકાલયમાં લેટ સ્વરૂપે મળેલાં પુસ્તકો, જેનો સાભાર સ્વીકાર છે.

Yes we can but why we cannot and how we can,
‘મનેખ નાનું મન મોટું’, ‘મૃત્યુ પછીની હુનિયા’, અન્ય ૧૬૩ પુસ્તક (શ્રી જશવંતભાઈ મહેતા), ‘એક સહીનો પાયો’ (ડૉ. જીતુભાઈ વાટેર), ‘ઉઘડતાં દ્વાર અંતરના’, ‘સાત પગલાં આકાશમાં’, ‘ભગવદ ગીતા’, ‘ધ્યક્તિ ધરતર’, ‘પ્રેરણાદીપ’, અન્ય ૩૦ પુસ્તક (ઋજુતાબહેન ટક્કર), ‘મારો વરસાદ’, ‘તસવીર નહીં બનતી’ (ભાગ-૩) (શ્રી ભાવનાબહેન પંડ્યા)

સંચાલક :શ્રી હીપાબહેન જોખી

૧૬૦થી અવિરત ચાલતી શિશુવિહાર બુધસભામાં ૪મેના રોજ ૨૧૮૦મી બેઠક ચોજાઈ. ‘કાવ્ય આસ્વાદ’ અંતર્ગત શ્રી હિમલભાઈ પંડ્યા દ્વારા હર્ષાં દ્વેનાં કાવ્યોનો આસ્વાદ થયો. ‘શિખર ઉપર હીવો પ્રગટાવનારને ધાણી અર્મા’ કવિના શેર દ્વારા ઊંડાણભરી વાતનાં ઉદ્ઘેખ સાથે વિવેચના

અંતરવહેણને સાદગીપૂર્વક રસાસ્વાહમાં વણી લીધી હતી. સંચાલન શ્રી જીતુભાઈ ત્રિવેણીનું રહ્યું.

૨૧૮૧મી બેઠકમાં ‘અવસર અભિવ્યક્તિ’ અંતર્ગત આજાદી અમૃતમહોત્સવ, ગૌરવગાન વ્યક્ત કરતા ડૉ. લક્ષ્મણભાઈ વાટેરે ગૌરવભરી ચર્ચા પ્રસ્તુત કરી. આ પ્રસંગે અમરેલીથી કવિ શ્રી કેતનભાઈ જોશી પદ્ધાર્યા, તેમનું બુધસભામાં અભિવાધન કરવામાં આવ્યું. તેમના દ્વારા તેમની રચનાનું પથન થયું. કાર્યક્રમનું સંચાલન ડૉ. નટુભાઈ પંડ્યાનું રહ્યું.

૨૧૮૨મી બેઠકમાં ‘કવિ વક્તવ્ય’ ઉપક્રમ ચોજાયો. સંચાલન શ્રી નેહાબહેન પુરોહિતનું રહ્યું. કવિ રમેશ પારેખને તેમના બળવાન શેર દ્વારા કાવ્યાંજલિ આપી, શ્રી પરિમલાભહેન રાવલ દ્વારા તેમના જન્મદિવસે અભિવાધન સાથે ઉપસ્થિત કવિ-કવચિત્રીઓને આઈસ્ક્રીમ આપવામાં આવ્યો હતો.

માસના ચોથા બુધવારે ૨૧૮૨મી બેઠકમાં ‘કવિ વિશેષ’ ઉપક્રમ ચોજાયો. શ્રી સુનિલ ગોહિલ દ્વારા શ્રી વાસવહતા નાયક દીવાની વિશે તેમના શેર શાયરીથી કવિની આગવી ઓળખ આપી હતી. સંચાલન શ્રી જ્યેશભાઈ લદ્દનું રહ્યું. માસના ચારેય બુધવાર મળી કુલ પદ રચના સાથે ૬૨ મિત્રોની હાજરી રહી. આમ, સાહિત્યક કાર્યક્રમ સહીત મહેમાન મહાનુભાવોના આગમને બુધસભા રસપ્રચૂર રહી હતી.

સંચાલક: શ્રી કૃપાબહેન ઓઝા

પ્રચાર-પ્રસાર

મે માસમાં પંચવર્ષીય લવાજમ ૩.૨૫૦/-ભરી સભ્ય થનાર મિત્ર

શ્રી ડિશ્પોરભાઈ મહેતા-વસેરી, શ્રી નયનાબહેન વાળા-ભાવનગર, શ્રી ઉપાબહેન ઓઝા-ભાવનગર.

૩.૧૫૦૦/-ાપી આજીવન-લવાજમ ભરનાર મિત્ર: શ્રી ગીતાબહેન હસમુખભાઈ દૂધેલા-રાજકોટ

સંચાલક: શ્રી દ્વાબહેન ગોહેલ

અખબાર તથા ટેલીવિઝનમાં શિશુવિહાર

રાજ્યનાં વિવિધ ૨૬ ગુજરાતી અખબારોમાં સંસ્થાની પ્રવૃત્તિઓની ૧૭૮ પ્રેસનોટ પ્રકાશિત થઈ હતી. તથા ૧૫ ઈલેક્ટ્રોનિક મીડિયામાં પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી.

મે માસમાં સંસ્થાનાં ફેસબુકનાં followersની સંખ્યા ૧૧૨૭ અને ઇન્સ્ટાગ્રામનાં followersની સંખ્યા ૪૨૮ રહી હતી.

સંચાલક: શ્રી અનિલભાઈ બોરીચા

સાભાર

- શિશુવિહાર પરિવારના આપ્તજન
શ્રી શારદાબહેન પંડ્યા (મુંબઈ)
ક્રારા ડૉ. હર્ષદાય પંડ્યાની સ્મૃતિમાં
તા. ૧૬મે સંસ્થાના બાળકો તથા
કાર્યકર્તાને ભોજન તેમજ લેપ્રસી
કોલોનીનાં ૫૦ ગરીબ પરિવારોને
ઉનાળાની ગરભીમાં રાહત આપતાં

ચાપ્પલનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું.
સંસ્થા પરિવારની સેવા પ્રવૃત્તિઓ
પ્રત્યે આદર અને સેહભાવથી પુણ્ય
પ્રવૃત્તિઓમાં સહયોગી મૂ. શ્રી
શારદાબહેન પંડ્યા (ઉંમર ૬૩)નો
સંસ્થા પરિવાર આભાર માને છે.

• સદ્ભાવભરી સ્વૈચ્છિક સહાય • સંસ્થા સૌનો હાઈક આભાર માને છે

• સદ્ભાવભરી સ્વૈચ્છિક સહાયનાં દાતાશ્રીઓ •

25,000.00	શ્રી નાનલાલ ભવાનભાઈ પેટેલ ચે. ટ્રસ્ટ	આરોગ્ય સહાય
25,000.00	શ્રી પરીનભાઈ ઉંઘાકાંત દામાણી	આરોગ્ય સહાય
20,000.00	શ્રી ચોમ શાંતિ ટ્રસ્ટ	નેત્રયજ્ઞ
20,000.00	શ્રી હિમતલાલ કકર	નેત્રયજ્ઞ (જૂન-૨૦૨૩)
11,111.00	શ્રી સરલાબહેન કાંતિલાલ શાહ	આરોગ્ય સહાય
5,100.00	શ્રી અનિલભાઈ મોહનલાલ શાહ	આરોગ્ય સહાય
5,000.00	શ્રી હીપકભાઈ નવીનચંદ્ર જોગી	શૈક્ષણિક સહાય
5,000.00	શ્રી સુધાબહેન કનુભાઈ શાહ ચે. ટ્રસ્ટ	દૂષિષ્ટ ચકાસણી સહાય
5,000.00	શ્રી ડેક્લિલાબહેન વિનયચંદ્ર પારેખ	શૈક્ષણિક સહાય
5,000.00	શ્રી પ્રેસ્ટિક લેબોરેટરીઝ પ્રા. લિમિટેડ	આરોગ્ય સહાય
3,000.00	શ્રી નિરવ ચે. શાહ	પ્રકારણ સહાય

શુભેચ્છકો લખે છે

• શ્રી રાગધોડભાઈ શાહ (અધ્યક્ષ-એમિટી, ભર્ય)

‘શિશુવિહાર’નો સર્વાંગ અંક:૬૨૩ મળ્યો. શિક્ષણની સંસ્થા કેવા કેવા ઉત્તમ સામાજિક કાર્યો કરી શકે તે અંક વાંચતા સમજાય છે. ખાસ તો આજના અતિ વ્યસ્ત સમયમાં પણ આપ સૌ નિયમિત પ્રવૃત્તિઓ નિયમિત રીતે કરી સૌને માટે ઉદાહરણદ્વારા અને પ્રેરણાદ્વારા પણ બની રહ્યા છો, વંધન સહ અભિનંદન. યોગ્ય વ્યક્તિઓને સતત સંભાનતા રહેવાનો અભિગમ અત્યંત પ્રશંસનીય છે. શ્રી રક્ષાબહેન, શ્રી વિપુલભાઈ, શ્રી ગૌરવભાઈ, શ્રી સેકેતભાઈને અભિનંદન. ભાવનગર રહેતો હોત તો કેટલો લાભ મળત. બુધસભાના કાર્યક્રમ બદલ રાજુપો વ્યક્ત કરું છું. મને ‘શિશુવિહાર’ નિયમિત મોકલો છો તે માટે આપનો ઋણી છું.

• શ્રી મૃત્લાબહેન પારેખ (ફેવિલો કંપની, મુંબઈ)

ભાવનગરનો કલાત્મક ચંદ્રવો એટલે મુઢી ઉંચેરા માનવ-માનભાઈ ભદ્દનું માનસ સંતાન ‘શિશુવિહાર’ અને તેનું અદેરું જતન કરતાં તેમના મોટા દીકરી, ચુવતીઓને શરમાવતા ૮૪ વર્ષના મૂક કાર્યકર એટલે ઈન્દાબહેન. આજ સંસ્થાની અને ઈન્દાબહેનની મહેમાનગતિ માણી. સાથોસાથ તેમની કલાકારીગરીની આગવી સૂજ, તેમના આંગણાની બોલદી રંગોળીએ આવકાર્ય અને હીરાબાની મીઠી ચાદ અપાવી. આ ભગવાધારીએ સમાજ સેવાનો લેખધારીએ અદ્વાજ જગાવ્યો છે. જરૂરિયાતમંદ બહેનોને સીવાણ, ગુંથણ, હસ્તકલા, મહેંહી, બયુટી પાર્વરના કામો શીખવી બહેનોને પગભર કરવાનો મોટો કાળો આ સંસ્થાનો અને ઈન્દાબહેનનો છે. સેલ્વ્યુટ છે આ કર્મિષ્ટ ઈન્દાબહેનને.

• શ્રી અળતસિંહ વાજા (અધ્યક્ષ, ભાવવંના ટ્રસ્ટ)

‘શિશુવિહાર’ સંસ્થાના દેરેક કામ માનવીય અભિગમથી ભરેલા હોય છે. આપની પાસેથી ધણું શીખવાનું છે ભાવનગરની સ્વૈચ્છિક અને સેવાભાવી સંસ્થાઓ એકથી મળીને માનવ કલ્યાણ કાર્યમાં સક્રીય થાય તો નવો રાહ વિકસે.

• શ્રી યશવંતભાઈ શુક્લ (અધ્યક્ષ બાળ સાહિત્ય અકાદમી, અમદાવાદ)

‘શિશુવિહાર’થી બાળ કેળવણી ક્ષેત્રે સિમાચિહ્ન પ્રદાન કરનાર સ્વાતંત્ર્ય સેનાની પૂજ્ય પ્રેમશંકરભાઈની સ્મૃતિમાં વર્ષ ૨૦૨૨નો બાળકાળ્ય એવોઈ શ્રી કિરીટભાઈ ગોસ્વામીને એનાયત કરી રહ્યા છીએ, આભાર સહ.

• શ્રી નાથુભાઈ પ્રનાપત્ર (વડોદરા)

બાળકોને પોતાનું સ્વતંત્ર અને આગવું વ્યક્તિત્વ છે એટલા માટે તો

બાળકને બધું જ પોતાની જાતે કરવું છે જાતે કામ કરીને બાળકને પોતે સ્વાવલંબી છે તે પુરવાર કરવું છે. બાલમંદિર હોય કે શાળા હોય કે પછી બાળકના પાલક હોય, હર કોઈની પ્રથમ ફરજ છે કે બાળકોને પૂરતી સ્વાતંત્રતા આપવી. બાળક સતત પ્રવૃત્તિશીલ રહે આવા વિચારોને પ્રાધાન્ય આપતાં 'શિશુવિહાર' પ્રાંગણમાં ૧૯૪૦થી ચાલતી ગ્રીઝ તાલીમ વર્ષ ૨૦૨૨માં પણ ચોજાઈ. ૧૨ દિવસ માટે ત શિખિતો થયા. ચિત્રકામ, સ્કેટિંગ, સ્કાઉટિંગ, કમ્પ્યુટર, મહેંદી, બ્યુટીપાર્લર, અંગેજુ ગ્રામર, ગ્લાસ પૈર્ટનિંગ પ્રકારે વિવિધ પ્રવૃત્તિઓમાં બાળકો ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લઈ રહ્યા છે. જીવનશિક્ષણના ભાગડપે વેકેશન દરમિયાન શામખરા ખાતે સાઈકલ પ્રવાસ, ડબદ્દી, ખો-ખો પ્રકારની ભારતીય રમતોની પણ તાલીમ આવકારદાઈ છે. વાલીઓએ પણ પોતાના બાળકોને 'શિશુવિહાર'ના ઉપકર્મે ચોજાતી સર્વાંગી તાલીમમાં મોકલી પ્રોત્સાહિત કરવા જોઈએ.

• શ્રી અમિતભાઈ મહિંગયાર (એક્સેલ ઇન્ડસ્ટ્રિઝ, ભાવનગર)

'શિશુવિહાર'ના આધુસ્થાપક પરમ પૂજ્ય શ્રી માનભાઈ ભદ્રના સંસ્કારો જેમને ગળથૂભીમાં મળ્યા છે એવા શ્રી હરેશભાઈ ભદ્ર આજના ચુવાનો માટે એક ઉદ્ઘાટણદિપ અને પ્રેરણાત્મક વ્યક્તિત્વ છે. સ્વભાવે વિવેકી, નિડર, સાહસિક, દુઠ મનોભણ ધરાવતા, અડતલ શારીરિક ક્ષમતાવળા, રાષ્ટ્ર પ્રેમની ભાવનાથી ભરેલા અને તેજ હાસ્યવૃત્તિ ધરાવતા જિંદાદિલ ગુણીજન હરેશભાઈને સલામ. એક્સેલમાં તેમના કાર્યકાળ દરમિયાન મુખ્યત્વે પૂજ્ય કાકાને પ્રિય એવા ICDU, ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ ક્ષેત્રે તેમનું યોગદાન પ્રશંસનીય રહ્યું. સેક્ટરી ટ્રેનિંગમાં પણ તેઓનું સેવાકાર્ય નોંધપાત્ર રહ્યું. કેન્ટિન વ્યવસ્થામાં તેમની સ્વભાવગત જાગૃતિ અને કાર્યનિષ્ઠાથી સારી સેવાઓ પૂરી પાડી. ગુજરાત રાજ્યના મુખ્યમંત્રીશ્રીના વરદાહસ્તે તેઓશ્રીનું સન્માન 'શિશુવિહાર' અને એક્સેલ ભાવનગર માટે ગૌરવદિપ બને છે.

• શ્રી વી.એચ. ઓળા (GSFC, જામનગર)

GSFC કંપનીમાં મેઇનનેન્ટન્સ વિભાગમાં રહી હરેશભાઈએ પોતાની ફરજ નિષ્ઠાપૂર્વક બજાવેલ તેમજ સ્કાઉટ-ગાઈડના માસ્ટર તરીકે વિદ્યાર્થીઓને સ્કાઉટની ટ્રેનિંગ આપતા સ્વભાવે રમુજી હોય જોક્સ પણ સારી કહે. કામમાં વ્યસ્ત રહેવા છતાં દરેક સાથે મિત્રતા રાખી સફળતાપૂર્વક કામ કરી નિવૃત્ત થયેલ, પરંતુ તેમની સ્કાઉટની સેવાઓ ચાલુરાખી આનંદથી રહે છે. શ્રી હરેશભાઈ ભદ્રનું શેષ જીવન સ્વસ્થ અને દરેક રીતે સુખેથી પસાર કરે તેવી શુભેચ્છા.

• શ્રી સંકેતભાઈ ભદ્ર (અમદાવાદ)

ગુજરાતના શિક્ષણ મંત્રીશ્રી દ્વારા શ્રી હરેશભાઈનું સન્માન અમ્ભો તેચોના વિદ્યાર્થીઓ માટે ગૌરવદિપ છે. તેઓ અમારા સ્કાઉટ શિક્ષક રહ્યા છે જેનું અમને ભારોભાર ગૌરવ છે. હજુ પણ એ જ ઉત્સાહ ખંત અને ધગશથી અમારા જેવા અનેકોના જીવન માટે માર્ગદર્શક બને તેવી પ્રાર્થના. ૭૭ વર્ષે પણ સતત કાર્યશીલ રહે તેવી શુભેચ્છા.

શ્રદ્ધાંજલિ

સ્વ. મીનાબહેન હેમાણી

શિશુવિહાર સંસ્થાનાં માધ્યમથી બાળકોમાં સર્જનશીલતા વિકસાવવા માટે પ્રયત્નશીલ સ્વ. મીનાબહેન પ્રમોહયંદ્ર હેમાણી હવે આપણાં વચ્ચે નથી. સર્જનશીલતાને પૂજા ગણી નવી પેઢીમાં સાતત્યપૂર્ણ રીતે સર્જનાત્મકતાની તાલીમ વિસ્તારનાર સદગતના આત્માની ચિર શાંતિ માટે શિશુવિહાર પરિવાર પ્રાર્થના કરે છે.

સ્વરાજ્યની શાળા શિશુવિહાર

વર્ષ ૧૯૮૮માં પ્રકાશિત
શિશુવિહાર સામયિકોનો સાર
(એક દસ્તાવેજ)
ભાગ-૧

જાન્યુઆરી

• સુવાર્ણ જયંતી: શિશુવિહાર સંસ્થાની સુવાર્ણ જયંતી પ્રસંગે સંસ્થા સમાચારના વાચકોને ખાસ વિનંતી. સંવત ૨૦૪૫માં ૪૬ વર્ષ પૂરા કરીને સંસ્થા પ૦મું વર્ષ શરૂ કરે છે. સંસ્થા તેનો બાલ્યકાળ અને ચુવાનીકાળ પૂરો કરી હવે વાનપ્રસ્થકાળે પહોંચેલ હોઈ, ગત વર્ષો દરમિયાન થયેલ કામોની

પ્રશંસા કરવાની લેશમાત્ર જરૂર નથી. પરંતુ આપને અમારા સ્વજન સમજું વિનંતી કરીએ છીએ કે વીતેલ વરસે દરમિયાન આપને અમારી કાર્યપદ્ધતિમાં જાણે અજાણે જે કંઈ ક્ષતિ જણાઈ હોય તો નિઃસંકોચ જણાવશો. પ્રભુની કૃપા હોય તો અમે આપ સૌના માર્ગદર્શનથી વધુ નમભાવે અને નક્કરતાપૂર્વક જનસેવાના કાર્યો કરી શકીએ.

• **શુલેચ્છકોને વિનંતી:** કોઈપણ જાહેર સંસ્થાના સકળ સંચાલનનો આધાર સહભાવી સભ્યો, શુલેચ્છકો અને નિઃસ્વાર્થ ભાવે નિષ્કામ સેવા આપનાર સંચાલકો ઉપર જ અવલંબે છે. પ્રભુકૃપાએ શિશુવિહારને તેની સ્થાપનાથીજ આવો સુભેણ ભર્યો સહકાર સાંપડ્યો છે. તેથી નિર્વિદ્ધને ૪૬ વર્ષની મજલ પૂરી કરી સંવત ૨૦૪૫ના કારતક સુહ એકમને દિવસે સંસ્થા ૫૦મા વર્ષમાં પ્રવેશે છે. સુવાર્ણ જયંતીના આ વર્ષમાં માનપત્રના મોટા મેળાવડા કે ઇંડિઝાળા કરવાનો કોઈ સવાલ જ નથી. સંસ્થા દ્વારા ચાલતી જનસેવાની અનેકવિધ પ્રવૃત્તિમાં આજની કમરતોડ મોંઘવારીમાં પણ પ્રભુની પ્રેરણાથી સ્વૈચ્છક ઢાતાઓના ઢાનનું પવિત્ર જરણું સહાય વહેતું જ રહે છે. તેમ છતાં સુવાર્ણ જયંતીના વર્ષ નિમિત્તે એક ખાસ અપેક્ષા રહે છે અને તે માટે વિનંતી કરવાનું મન થાય છે. શિશુવિહાર પ્રત્યે સહભાવ અને શુલેચ્છા રાખનાર ભાઈ-ભહેનોનું નામ સંસ્થા સાથે કાયમ જોડાયેલું રહે એ માટે સંસ્થા પરિવારના કાયમી સભ્ય બનવા આપને અમારી વિનંતી છે. કંકત એક જ વખત લવાજમ ભરીને આપ કાયમ માટે નીચે મુજબ શિશુવિહાર પરિવારના સભ્ય બની શકો છો.

• **સ્કાઉટ હટ:** સમૂહ ભોજન: ગતમાસમાં સ્કાઉટ ગાઈડ માટે સમૂહ ભોજન સાથે કેમ્પ કાયરનો કાર્યક્રમ રાખેલ. તેમાં ૫૦ વિદ્યાર્થીઓએ ભાગ લીધો હતો. સમૂહ ભોજન બાદ કેમ્પ કાયરનો આનંદ લીધો હતો.

• **યુવક મહોત્સવ:** શ્રી અભ્ય એમ. ભંડ અને શ્રી જયેશ જે. દવે ચુવક મહોત્સવમાં અનુકૂળ લોકવાદમાં પ્રથમ અને એકપાત્રીય અભિનયમાં દ્વિતીય આવેલ. જ્યારે જયેશભાઈ કાંય્લેખનમાં પ્રથમ અને પાદપૂર્તિમાં દ્વિતીય સ્થાને આવેલ છે.

નવું સત્ર: સ્કાઉટ ગાઈડનું નવું સત્ર જાન્યુઆરી ૧૬૮૮થી શરૂ થઈ ગયું છે. રોજ સાંજે નિયમિત સ્કાઉટ ગાઈડની તાલીમ લેવા આવવું હોય તેણે સત્ર કીના ૩.૧૫/- કાર્યાલયમાં ભરીને નામ નોંધાવવું. વાલીઓ પોતાનાં ભાગકોને સ્કાઉટ-ગાઈડની જીવનમાં અત્યંત ઉપયોગી તાલીમ જરૂર આપે. સ્કાઉટ-ગાઈડની કતારનું અને તાલીમનું કામ શ્રી અમુલભાઈ સંભાળી રહ્યા છે. -

ફિલ્મારી

- **રપમો પ્રભુકૃપા નેત્રયજ્ઞ:** શિશુવિહારમાં નવરાત્રિ પછી અને હિવાળી પહેલાં દર વરસે એક મોટો નેત્રયજ્ઞ થાય છે. પરંતુ આ વરસે સંસ્થાની સુર્વણ જયંતી નિમિત્તે ખાસ વધારાનો નેત્રયજ્ઞ તા.૨૮ માર્ચે થશે. તેનું સંચાલન નેત્રરક્ષા ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ અને શિવાનંદ મીશનના સ્થાપક સેવાભાવી સંત ડોક્ટર પૂજ્ય અધ્વર્યુજી કરશે. નેત્રયજ્ઞમાં દર્દીને સંપૂર્ણ દાક્તરી સારવાર તથા રહેવા અને જમવાની સગવડ પ્રભુ પ્રીત્યર્થે વિનામૂહ્યે અપાય છે.
- **કર્તવ્ય પાલન:** શિક્ષણના કલેવર અને અભ્યાસક્રમ વિષે દરેક સમાજમાં સતત વિચારણા થતી હોય છે, જે પરિવર્તનશીલ યુગમાં અત્યંત આવશ્યક છે. આપણે ત્યાં કલેવર અને અભ્યાસક્રમ ઉપરાંત શિક્ષણ પ્રણાલી વિષે પણ મૂળભૂત વિચાર કરવાની આવશ્યકતા ધાણાં સમયથી જણાઈ છે. આજાદી પહેલાં ગાંધીજી અને ગુરુદેવ રવીન્દ્રનાથ દાક્કે આ વિષે ઊંડો વિચાર કરીને અખતરા કર્યા. પરંતુ આજાદી પછી મૂળભૂત પરિવર્તનની દિશામાં નોંધનીય પ્રગતિ નથી જે સ્વીકારવું રહ્યું.

માર્ય

- **ગાંધીજીની સર્વોત્તમ ભેટ:** ગાંધીજીએ ભારત વર્ષને અને જગતને ધાણા મૂહ્યવાન વિચારો આપેલા છે. તેમણે જીવનની સંદ્યાચ્ચે નઈ તાલીમનો વિચાર દેશ પાસે મૂક્યો ત્યારે કહ્યું કે આ મારી ઉત્તમોત્તમ ભેટ છે. ગાંધીજી સત્યક્રતી હતા, તેથી તોળી તોળીને બોલનારા હતા. અતિશયોક્તિ કે નિરર્થક આંદર એમની વાણીમાં નહોતાં. આવા પુરુષે નઈ તાલીમને પોતાની સર્વોત્તમ ભેટ કહી તેમાં નઈ તાલીમનું અમૃત રહસ્ય છૂપાયેલું છે. બેરોજગારી જૂના શિક્ષણનું વિસ્તરણ કરવાથી જવાની નથી. ઉલ્લેખ વકરશો..અનુત્પાદક, અસમાજિક શિક્ષિતોમાં વધારો કરશે. તેમાં જાણનારાનો હોષ નથી. હોષ શિક્ષણમાં આપણે પલટો લાવી શક્યા નથી તેનો છે. કેળવણીનું કામ વિદ્યાર્થી જે નથી જાણતો તે ગોખી જાણે એટલું નથી. કેળવણીનું કામ એ છે કે વિદ્યાર્થી જે જાણે છે છતાં આચરતો નથી તેનું આચરણ કરતો થાય. રસ્કિનની આ મહામૂલી શિખામણ કહી વીસરવા જેવી નથી. આવા આચરણની પ્રેરણા અને સામર્થ્ય છાત્રાલય જીવન દ્વારા જ આવે. ત્યાં જ સામાજિક કરજો અને અધિકારોનું વાસ્તવિક શિક્ષણ મળો. જો શિક્ષકમાં આ નહીં હોય તો તે શાળાને સામાજિક પ્રવૃત્તિઓનું કેન્દ્ર કેવી રીતે બનાવી શકશે? જો કૂવામાં નહીં હોય તો હવાડામાં કયાંથી આવશે? - મનુલાઈ પંચોળી
- **સ્વામીરાવને શ્રદ્ધાંજલિ:** ભારતના મહાન કાંતિકારી સ્વાતંત્ર્ય સેનાની

સરકાર પૃથ્વીસિંહ આજાણું ૬૮ વરસની વયે તા.પ માર્ચ ૧૯૮૮ના રોજ હરિયાણા રાજ્યના હિસાર ગામે હેઠાવસાન થયું છે. પ્રિટીશ સામાજ્યવાહી સહતનતનો તેણે મરણિયો સામનો કર્યો. અંગ્રેજ સરકારે તેને ફાંસીની અને આજીવન કેદની સજા કરી હતી. પરંતુ જાનની બાજુ લગાવીને જુદ્ધમગાર સહતનતના સર્કારમાંથી છટકી જઈ તેઓ ગુપ્તવાસમાં સ્વામીરાવ નામ રાખીને ભાવનગરમાં આવીને રહ્યા. ગુપ્તવાસમાં ભાવનગરને તેણે પોતાનું બીજું વતન બનાવ્યું. ચુવાનો બળવાન, પ્રાણવાન અને હિંમતવાન બની ભારત દેશને ગુલામીની જંજુરમાથી મુક્ત કરે તે માટે ભાવનગરમાં રહીને વ્યાયામની પ્રવૃત્તિ શરૂ કરી. ભાવનગરના રાજીવીના સહકારથી મોતીભાગ આખાડો શરૂ કર્યો. કાઢિયાવાડ વ્યાયામ મંડળની સ્થાપના કરી. ગુપ્તવાસમાં પણ રાષ્ટ્રીય આજાહીની જેહાદ જગાવતા રહ્યા.

એપ્રિલ

• સુવાર્ગજ્યંતી અંગે વિશ્વાસ: શિશુવિહાર સંસ્થાના સુવાર્ગ જ્યંતિ વર્ષમાં છેલ્લા પચાસ વર્ષમાં હજારો વિદ્યાર્થીઓ, વાલીઓ, દાતાઓ, કાર્યકર્તાઓ સ્વયંસેવકો તથા સંસ્થાના વિકાસમાં પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ ફાળો આપનાર શુભેચ્છકો યાદ આવ્યા વિના ન જ રહે. આ સૌને વ્યક્તિગત મળવું તો અશક્ય જ છે. પરંતુ આ પત્રિકા દ્વારા પ્રાથમિક સંપર્ક સાધવાનો પ્રયત્ન કરીએ છીએ. સૌ જાણે છે તેમ શરૂઆતમાં તો આપણી શિશુવિહાર સંસ્થા થોડાક શ્રમજીવી મજૂર મિત્રોનું આનંદ મંગળ મંડળ હતું. પણ તેમાંથી ધીમેધીમે આજે તો એક મોટું વટવુક્ષ બની ગયું છે. સંસ્થા પચાસ વર્ષ પૂરા કરી સુવાર્ગ જ્યંતી ઉજવી રહેલ છે ત્યારે આપના સંસ્થા સાથેના સંબંધોને અમે તાજા કરી લેવા ઈચ્છાએ છીએ.

પચાસ વર્ષ દરમિયાન અહીં જનસેવાની અને શિક્ષણની અનેકવિધ પ્રવૃત્તિઓ વિકસી. શિશુઓનું તો આ પહેલેથીજ વિહાર સ્થાન. સંસ્થાનું કીડાંગણ આખા ભારતવર્ષમાં એક આદર્શ કીડાંગણ બની ગયું છે. તહુુપરાંત સ્કાઉટિંગ, વ્યાયામ શાળા, નેત્રયજ્ઞ, ચક્ષુદાન, રક્તદાન, હેંદદાન, પુસ્તકાલય, ગોખલે જ્ઞાનમંહિર, પ્રાથમિક સારવાર, ભાવમંહિર, કલાવર્ગ, અંગ્રેજુના વર્ગો, સીવણ, ઔદ્યોગિક તાલીમ, દિવ્ય જીવન સંધની શાખા, સંગીત વર્ગ વગેરે પચીસ કરતાં પણ વધુ સમાજ સેવાની અને શિક્ષણની પ્રવૃત્તિઓ અવિરત ચાલે છે. ઘણાં વરસો સુધી સરકાર માન્ય પ્રાથમિક શાળા અને હાઈસ્ક્યુલની પ્રવૃત્તિ પણ ચલાવી. પરંતુ આજના સરકારી શિક્ષણમાં પ્રજા ઘડતરના માણસાઈના પાચાના સદગુણોનો વિકાસ સાધવાની ક્ષમતા રહી નથી તેમ લગતા ચીલાચાલુ અને પ્રચલિત શિક્ષણની

એ પ્રવૃત્તિઓ છોડી હીધી. છેલ્લા ૫૦ વર્ષથી શિશુવિહારમાં અનેકવિધ પ્રવૃત્તિઓ ચાલે છે. તેમાંથી કોઈને કોઈ પ્રવૃત્તિઓ સાથે તમારા દિલના તાર જોડાયેલાં હશે. તમે પણ આ વિશાળ વડલાની મીઠી છાંચા અનુભવી હશે. ઘણાં ભાઈ-બહેનો માટે આ સંસ્થાએ માતૃ સંસ્થાનું સ્થાન લીધું છે. તમને પણ સંસ્થાના માતૃત્વના અમૃતનું થોડુંક આચ્યમન તો પ્રસાદીઝીપે મળ્યું હશે. -માનસાઈ ભટ્ટ

• ભાવનગર જિલ્લાની રરમી સ્કાઉટ-ગાઈડ રેલી.

ભાવનગર જિલ્લા સંધની રરમી સ્કાઉટ-ગાઈડ રેલી તા. દર્થી ૧૧ માર્ચ દરમિયાન યોજાઈ ગઈ. સ્વામીનારાયણ ગુરુકૂળના પ્રાંગણમાં યોજાયેલ આ રેલીમાં જિલ્લાની ૧૬ શાળાઓના રૂપે સ્કાઉટ ગાઈડ ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધેલ. પંડિત નેહરૂ જન્મ શતાબ્દી વર્ષના ઉપક્રમે યોજાયેલ આ રેલીનું ઉદ્ઘાટન શેઠ શ્રી શાંતિભાઈ શાહ (આંકિકાવાળા)ના વરદહસ્તે કરાયું હતું. આ પ્રસંગે શ્રી ધનજુભાઈ બાલધિયા, ચેરમેન શ્રી ન.પ્રા.શિ.સમિતિ શ્રી વિનોદભાઈ રવાણી, શ્રી બફુભાઈ શેઠ, સ્વામી શ્રી નારાયણ પ્રિયદાસજી વગેરે ઉપસ્થિત રહેલ.

બપોરે ૩:૩૦ કલાકે નગર માર્ચ પાસ્ટનું વિશિષ્ટ ભવ્ય આયોજન કરાયેલ. આ માર્ચ પાસ્ટ રેલી વિવિધ વેશભૂષા, જુદા-જુદા મેનર્સ, સ્કાઉટિંગ સૂત્રોચ્ચયાર અને રાષ્ટ્રીય એકત્રાના ગાન સાથે હષ્ટલાસ પૂર્વક નગરના વિવિધ માર્ગો પરથી પસાર થયેલ. જે નગરજનો માટે ધ્યાનપૂર્વકનું કેન્દ્ર બની ગયેલ.

ત્રિ-દિવસીય રેલી દરમિયાન વિવિધ સ્પર્ધાઓ, નિર્દર્શન અને તાલીમ કાર્યક્રમોમાં સર્વોત્તમ હેખાવ કરી સ્વામીનારાયણ ગુરુકૂળ હાઈસ્કૂલ, પી.એ.મ.બંજારી હાઈસ્કૂલ અને કુમારશાળા ગ્રામ્ય વિભાગ, રેલીના વિજ્ય પદ્ધને પાત્ર બનેલ. આ ઉપરાંત બુધેલ, જમરાળા, પ્રાણવ બક્ષી વિન્ય મંહિર તથા ભાવનગર નગર પ્રાથમિક શિક્ષણ સમિતિની શાળા પણ વિજેતા બનેલ. ૧૯૮૮-૮૯ના વર્ષ દરમિયાન પ્રવૃત્તિ સાતત્ય અને સંખ્યાત્મક પ્રગતિના મૂલ્યાંકનથી ભાવનગર જિલ્લા પંચાયત પ્રા. શાળા સમગ્ર જિલ્લામાં પ્રથમ રહીને મહારાજા કૃષ્ણકુમારસિંહજી વિજ્ય પદ્ધ મેળવી ગયેલ.

જિલ્લા સંધની આ રેલીના સંચાલક તરીક શ્રી એન.એફ.નિવેદી રહેલ. રાજ્ય કમિશનર સ્કાઉટ શ્રી નાનકભાઈ ભટ્ટ, મંત્રીશ્રી રતિભાઈ ભટ્ટ જહેમત ઉઠાવી હતી.

• સુવાર્ગ જ્યંતી નેત્રયજ્ઞ: સુવાર્ગ જ્યંતિ વર્ષમાં જે થોડાક કાર્યક્રમો સંસ્થામાં

યોજાયા છે. તેમાં પ્રભુકૃપા નેત્રયજ્ઞ નોંધનીય રહ્યો. ૧૦૧૭ ફીફી ભાઈ-બહેનોની નોંધણી થયેલ છે. જે પૈકી ૮૦૦ ફીફીઓને તપાસી ઓપરેશન કરવા યોગ્ય ૬૮ ફીફીઓને નેત્રયજ્ઞમાં દાખલ કરેલા. બીજાને યોગ્ય હવાઓ તથા સૂચનો આપવામાં આવેલ. નેત્રયજ્ઞ દરમિયાન શિશુવિહાર સ્કાઉટ-ગાઈડ, ડિવ્યજીવન સંઘના કાર્યકરોએ ઉમદા સેવા આપી નેત્રયજ્ઞમાં ૪૬ બહેનો અને ૨૦ ભાઈઓનાં ઓપરેશન થયાં. પૂ. ડૉ. શ્રી અધ્વર્યુજી અને તેમની ટીમ તથા ડૉ. મુજપરાએ આ ઓપરેશન કરવામાં અમૂલ્ય સેવા આપી હતી.

- વિધવા ત્યક્તના સ્વાવલંબન સહાય યોજના:** ભાવનગરના થિઓસોઝીનો પ્રાણસમા સ્વ. હોમીભાઈના સ્મરાણાર્થે તેમના સ્વજનશા શ્રી કમળાબહેન ડક્કર તથા શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ ડકર હસ્તક ૩.૩૫૦૦૦ જેવી માતાપર કાયમી સહાય તેમજ સ્વ. સરદાર પૃથ્વીસિંહ યોજિત તેમના સાસુભાના સ્મરાણાર્થે મળેલ સહાયમાંથી આ વર્ષે ખાદીલંડારમાં જે બહેનોને સ્વાવલંબી રીતે પોતાનું જીવન ચલાવતા મજૂરી કરેને સ્વતંત્ર ઉદ્યોગ કરી રહેલ છે. તેવા રૂપ જરૂરિયાતવાળા બહેનોને વ્યક્તિ હીઠ ૩.૧૪૦ની રોકડ સહાય આપવામાં આવેલ છે.
- ગિજુભાઈ કહે છે:** જેઓ ચોપડી વાંચીને જ્ઞાન લેવાની મુરાદ રાખે છે. તેઓ મહેતાજી થશે. જેઓ બાળકે વાંચીને જ્ઞાન મેળવશે. તેઓ ડેળવણીકાર થશે. પ્રત્યેક બાળક ડેળવણીકારો માટે સમર્થ, અદ્વિતીય અને મહાન ગ્રંથ છે.

૮

- બાળદેવવન યોજના:** જનસમાજ જેને 'શિશુવિહાર'ના નામે અને તેના દ્વારા થયેલાં અને થઈ રહેલા કાર્યોથી ઓળખે છ તે સંસ્થાના મૂળ સંચાલક તો કહેવાતી ઉમદા ડેળવણી લીધા વિના જ જિંદગીભર કારખાનાઓમાં લોફ કૂટ મજૂરી જ કરી છે, પણ સ્વભાવે તરંગી એટલે મજૂરી કરતાં કરતાં પ્રભુકૃપાએ મનમાં કોઈ તરંગ પેદા થાય એટલે ગજાનો વિચાર કર્યો વિના જ તેને અમલી કરવા મથામણ કરે અને કોઈ ગત જન્મના પુણ્યબળે જ તેને અકલ્પનીય સાથ-સહકાર મળી રહે અને પોતે નિમિત્ત બની જાય છે.

વળી સંસ્થા સંચાલન લેશ આવડતું નહીં. ૪૬ વર્ષના વહણાં વાયા, પણ અમે નથી રાખી કોઈ મુલાકાતીઓની નોંધ, નથી અભિપ્રાયપોથી. નથી સાચા-ખોટા વખાણોનાં પત્રોની કાઈલો. પરંતુ જ્યારથી સંસ્થા શરૂ કરી ત્યારથી આજ સુધીના કંકત અણિશુદ્ધ હિસાબોની યાદી ખૂબ જ વ્યવસ્થિત રાખવામાં આવેલ છે અને તે બધું સંસ્થાના

સંબંધિતો માટેજ નહિ, પરંતુ કોઈ જે જિજાસુઓને જોવા-સમજવાની ઈચ્છા હોય, તેમને માટે હમેશા ખુલ્લું જ હોય છે. - **માનભાઈ ભદ્ર**

પ્રાત: સ્મરણીય, પરમ પૂજ્ય, ડક્કરબાપાની કોઈ અકલ્પની કારણે, તેમનાં છેદલા બે વર્ષના નાદુરસ્ત તબિયત સમયના ભાવનગરના નિવાસ દરમિયાન દેશભરના જે આગેવાનો તેમની તબિયતના અભિઅંતર પૂછવા આવતાં તેઓને શિશુવિહાર અને તેની પ્રવૃત્તિ વિષે જાણકારી મેળવવા આજા આપતા. અલખત આવી કોઈ બાબતોની વ્યવસ્થિત નોંધ રાખી નથી. છતાં આશ્ર્ય એ છે કે પૂ. ડક્કરબાપા પોતે સંસ્થાના સમભાવી સભ્ય બન્યા હતા. તેઓ સંસ્થા પરિવારના મુરંબી હોઈ એક વડીલ તરીકેજ તેમની અતિ અદ્ય આખરી મૂડી તેમની હ્યાતી બાદ શિશુવિહાર સંસ્થાને આપવા આજા કરી ગયેલા. આ પ્રકારે મિલાપ કાર્યાલયના સંચાલક સંસ્થા પ્રત્યેના પક્ષપાત ભર્યા વલણને કારણે મિલાપમાં આવતા દેશ પરદેશના અનેક મહેમાનોને શિશુવિહારમાં લઈ આવે જ. પણ તેનીએ નોંધ ન મળે તેમજ કેટલીક વખત પરદેશી જિજાસુઓ બે-ચાર દિવસ સંસ્થામાં અભ્યાસાર્થી રહી જાય તેનીએ કોઈ નોંધ રાખી નથી.

ચીલાચાલુ શિક્ષણના કાર્યો માટે સરકાર પાવડે-તગારે આંખો મીયિને ગ્રાન્ટ અને બીજી અન્ય પ્રકારે સહાય કરે છે, તેની કદર કરી લાભ લેવાને બધું નફરત બતાવે. રાજકારણીય પુરુષોના સન્માન સમારંભો કે તેમના હસ્તે ઉદ્ઘાટનોના પ્રયોગો કરી કરાવી તેઓ બધાંની અંતરની તેમ કરવાની ઈચ્છા અને સહાનુભૂતિ હોવા છતાં તેમની દરકાર કરી નથી. એમાંયે અધુરામાં પૂરું ધરને દરવાજે પાટિયું લગાવ્યું છે કે, ભૂત, ભવિષ્ય કે વર્તમાનકાળના ધંધાદારી રાજકારણીઓને અંદર પ્રવેશવાની મનાઈ છે. આવી આ સંસ્થાએ સંવત ૨૦૪૫ન કારતક સુદ એકમના દિવસે સ્થાપનાથી માંડી આજ સુધીમાં ૪૬ વર્ષ પૂરાં કરી પ૦મા વર્ષમાં પ્રવેશ કર્યો છે. એટલે સંસ્થામાં તો અનેકવિધ પ્રવૃત્તિ તરસ્યાઓ માટેના ઉમદા પાણીના પરખની માશક ચાદ્યા જ કરતી હોવા છતાં, આ ૨૦૪૫ના વર્ષમાં જે કંઈ થશે તે સુવાર્ષ જયંતી નિમિત્તે ઉજવવા સંકલ્પ કર્યો છે.

સંસ્થાએ અનેક સખી ગૃહસ્થોની સહાય અને સદભાવનનાથી ઊભી કરેલી પ્રવૃત્તિઓ જ્યારે સંસ્થાના હિતમાં કે સંસ્થા વિરુદ્ધ જાણાઈ ત્યારે, તેમજ સંસ્થા કરતાં અન્ય સ્થળે વધુ ઉપયોગી થશે તેમ જાણાયા પછી સંસ્થાએ તે પ્રવૃત્તિની કશી જ મોહમમતા રાખી નથી. દાખલા તરીકે સંસ્થામાં સૌ પ્રથમ શરૂ કરેલ ઔદ્યોગિક તાલીમ અને સેવા પ્રવૃત્તિ, સૌરાષ્ટ્ર રાજ્યના કુટિર ઉદ્યોગોની અંગેના નિષ્ણાત કારીગરો તૈયાર કરવા માટે જરૂર

પડી ત્યારે તેની જમીન, ચંત્રો, સાધનો, મકાનો ઉપરાંત તે અંગેની રોકડ રકમ પણ કશી જ શરત વિના રાજ્યને આપી દીધા.

વરસો જૂની જામેલી-જમાવટ કરેલી પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શાળાની પ્રવૃત્તિ, ગ્રાન્ટ તેમજ શિક્ષણ પદ્ધતિના મતબેદ ક્ષણવારમાં છોડી દીધી. પાયાની ડેણવણી તરીકી ભાત્ર બાલમંહિર ચાલુ રાખ્યું. કાળાનુસાર લાઠીયુગ પૂરો થતાં ચુવાન ભાઈ-ભહેનો માટે રાઈફલ શુટિંગ પ્રવૃત્તિ વરસો સુધી ચ્યાલાવી. જેમાં પારવિનાના ભાઈ-ભહેનોએ તાતીમ લીધી. પરંતુ પોલીસ ખાતાએ તેને અટકાવતાં દાતાની સંમતિ લઈને ભાવનગર રાઈફલ શુટિંગ કલબને તમામ ડિમતી રાઈફલો અને અન્ય સામગ્રી લેટ આપી દીધી. આવી તો અનેક યોજનાઓ જ્યાં તેની તાતી જરૂરિયાત હોય તેવે સ્થળે વધુ ઉપયોગી થવા પ્રબુદ્ધ પ્રિત્યર્થે જ લેટ ધરી છે.

એવું જ મોટી સંસ્થાઓ સંબંધે પણ બન્યું. બજરંગ વ્યાયામ શાળા એટલે આપો દિવસ સખત મજૂરી કરતા ડોળી જ્ઞાતિના લતામાં, તેઓના જ સાથ સહકારથી તદ્દન સ્વાવલંબી રીતે ઊભી કરેલી પારવિનાની રાત્રિ શાળાઓ, સંસ્કાર કેન્દ્ર અને વ્યાયામ શાળા. આ બજરંગ શાળા વગેરેને ઉચ્ચતર સ્થાને મૂકી નવા કાર્યકરો તૈયાર થતાં હસ્તક્ષેપ છોડ્યો. જ્યાં કોઈ નામ નિશાન નહીંતું. તેવી વર્ષથી બ્રિટીશ સહતનતની શોભાદ્ર્ય ચાલતી રેડકોસ સંસ્થાનો કબજો મેળવી ડ્રાપરી દરવાજે આલિશાન મકાન તથા ઉચ્ચતર વહીવટ ઊભો કરવામાં મુખ્ય નિમિત્ત, કારણ બનીને કારબાર નવા તંત્રને સોએયો. જે આજે ગુજરાતમાં સર્વોચ્ચતા ભોગવતી સંસ્થા થઈ છે. એવું જ ભાવનગર વૃદ્ધ નિકલતનના નિમિત્ત બની પૂરાં ૧૭ વર્ષના વહીવટ પછી તેને તદ્દન સાધનસર્જ કરી એક બાજુ થઈ ગયા. સર તપતસિંહજી હોસ્પિટલમાં બન્ન્યે વોર્ડ, બ્લડ બેંક ઉપરાંત અનેકવિધ પ્રવૃત્તિઓની સ્થાપના કરી, તેને વેગવંતી બનાવી સરકારશ્રીને સમર્પિત કરી દીધી.

આ કોઈ કાર્યમાં પરમ કૃપાળુની અકલ્ય અનુમતિ અને દ્યાથી લેશમાત્ર આશા, તૃણા, માન અકરામની અપેક્ષા રાખી નથી. બધું તેની કૃપાથી જ થયું છે. આવી આ સંસ્થાના સંવત ૨૦૪૪ના સુવર્ણ જ્યંતી વર્ષ દરમિયાન અનેકવિધ બૌદ્ધિક કાર્યકર્મો તો થશે જ. પરંતુ એક અંતર્ગત કાર્યકર્મનો પણ સંકલ્પ છે અતે તે હાલ કષ્ટ એક વર્ષ માટે ભંગી-હરિજન બાળકોનું જ બાલમંહિર ચ્યાલાવવું. જેનો પ્રારંભ કારતક સુધ એકમથી થઈ ગયો છે અને બીજું કાર્ય છે એક બાલ ઉપવન કરવું. ૭૦૦૦ ચો. કૂટ જગ્યામાં નાના મોટા પ્રસંગો માટે ઓપન શેડ કુટીરો વચ્ચે મધ્યમાં

૩૦x૩૦નો ઓપન બાવર. નાનાં બાળકો માટે છબિબિયાં હોજ, એકાદ હજાર ઘટાદાર વૃક્ષોની વનરાઈ. દેરેક વૃક્ષ નીચે બેસવાના બાંકડાઓ કે જ્યાં આગળ નેત્રયજ્ઞ, સ્કાઉટ કેમ્પ, સાધના શિબિરો પણ યોજુ શકાય અને તે ઉપરાંત ભાવનગર શહેરના તમામ બાલમંહિરોના તેમજ બાલવાડીઓના ભૂલકાંઓ રોકડોક વિના મુક્તમનથી હરીકુદીને રમીકુદી શકે.

આ ભાવ ઉપવનનો અંદાજુત ખર્ચ રૂ. સાડાચાર લાખ છે. જેમાં રૂપિયા એક લાખ સહાય કરનારની સૂચના મુજબ બાલઉપવનનો નામાકરણ વિધિ થઈ શકે. - માનભાઈ ભંડ

ભાવનગર વૃદ્ધાશ્રમ ટ્રસ્ટ નવા આવાસોનો ઉદ્ઘાટન પ્રસંગ: શિશુવિહાર સંસ્થાના સક્રિય સાથ સહકારથી ઉદ્ભબેલ ભાવેણા શહેરના તીથેધામ જેવી સ્વ. શ્રી ગુલાબબંહેન હરિભાઈ શાહ વૃદ્ધાનિકેતનના શેઠ શ્રી જયંતિલાલ કેશવજી વોરા પુરુષ વિલાગ તથા શ્રી સૌ. મંજુલાબંહેન જયંતિલાલ વોરા સ્ત્રી વિભાગના નવા બંધાયેલા આવાસોની ઉદ્ઘાટન વિધિ ૨૪ એપ્રિલ ૧૯૮૮ના રોજ પૂર્ય હ્યારામભાપાના વરદ હસ્તે રામેલ. તે પ્રસંગે અધ્યક્ષ સ્થાને ગુજરાત રાજ્ય વિધાનસભાના અધ્યક્ષી નટવરલાલ શાહ પદ્ધારેલ. અતિથિ વિરોષ તરીકી પરમ પૂર્ય મહારાજશ્રી મહનમોહનનાસજી, શેઠશ્રી શશીભાઈ વાધર, શ્રી ધનજુભાઈ બાલધિયા, શ્રી પ્રતાપભાઈ શાહ તેમજ શહેરના આગેવાન ગૃહસ્થો, વકીલો, ડૉક્ટરો વગેરે વિશાળ સંગ્યામાં હજરી આપેલ.

આ પ્રસંગે ગુજરાત રાજ્ય વિધાનસભાના અધ્યક્ષશ્રી નટવરલાલ શાહ જણાયું હતું કે વૃદ્ધોના પ્રક્રિયાને અને વૃદ્ધોને સમાજે સ્વીકારવાજ પડશે. તેઓ વૃદ્ધાશ્રમના આશરે ૪૦ જેટલા નવા આવાસોના ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે બોલતા માનનીય શ્રી નટવરલાલ શાહે વધુમાં જણાયું હતું કે વિદેશની માઝક હવે આપણા દેશમાં પણ વૃદ્ધો મુંઝવણ બનવા માંયા છે. સામાજિક પરિવર્તન આવતા વૃદ્ધો ઘરમાં અસ્વીકાર્ય થઈ પડ્યા છે ત્યારે સમાજની આ વૃદ્ધોને સાચવાનાની જવાબદારી વધી જાય છે. તેમણે વૃદ્ધાશ્રમની પ્રવૃત્તિને સારી નહીં તોએ આવશ્યક ગણાવી હતી. આ પ્રસંગે શ્રી દ્યારામભાપાચે આશીર્વયન આપ્યા હતા અને પોતાના તરફથી વૃદ્ધાશ્રમને પ૧ પદ્ધારી તથા ગાઢલા ગોઢાનું ઉપર ઢાન જાહેર કર્યું હતું. સ્વાગત પ્રવચનમાં ટ્રસ્ટીશ્રી ગુલાબબંહાઈ સંઘીએ સંસ્થાના કાર્યનો પરિચય આપ્યો હતો. સમારંભના અતિથિવિરોષ શ્રી શશીભાઈ વાધર (શશી ઈન્ડસ્ટ્રિઝ) ઉદ્યોગભવન બાધવા માટે રૂ. ૩૫ હજારના ઢાનની જાહેરાત કરી હતી. આ પ્રસંગે અન્ય દાતાઓ તરફથી પણ ઢાનની રકમોની જાહેરાત કરાઈ હતી. કાર્યકર્મનું સંકલન શ્રી પ્રવીણભાઈ મહેતાએ કર્યું હતું.

જૂન

• ઈંડ મુખ્યારક: શિશુવિહાર સંસ્થા દર વરસે ઈંદના પવિત્ર પ્રસંગે સંસ્થામાં ભાણતાં મુસ્લિમ બાળકોનાં વાલીઓ તથા શુભેચ્છકોને ઈંડ મુખ્યારકનો ખુશાલીપત્ર પાઠવે છે. આપણી દરેક પ્રવૃત્તિ કોમી એકતા અને ભાઈચારાની રાષ્ટ્રીય ભાવનાથી થવી જોઈએ. શિશુવિહારની પાઠોશમાંજ મોટી મુસ્લિમ વસાહત હોવાથી શિશુવિહારમાં ૩૫ ટકા મુસ્લિમ બાળકો ભાણે છે. સંસ્થાના વિશાળ કીડાંગણનો લાલ પણ ધણી મોટી સંખ્યામાં લેવાય છે.

ઈંડ મુખ્યારક પાઠવવા બદલ ધણાં વાલીઓ તેમજ શુભેચ્છકો વળતો પત્ર લખીને આભાર માને છે. આવો પત્ર વ્યાખ્યાર પત્રિકામાં ગ્રાગ નથી થતો. પરંતુ આ વખતે આવેલ પત્રોમાંથી નમૂનાઓએ બે પત્રો સાભાર ગ્રાગ કરીએ છીએ:-

ભરતનગરથી મેમણ કોલોનીમાં રહેતાં શ્રી નુરમહેમદ હાજી ઈસ્માઈલ કપાસિયાવાલા લખે છે આપના તરફથી ધાર્પેલ ઈંડમુખ્યારકની પત્રિકા સાથે બોધદાયક સાહિત્ય મળ્યું છે, આભાર માનું છું. આપણા સમાજના આભાલવુદ્ધોના શિક્ષણકાર્યમાં આપ સૌ સક્રીય રહેલા છો. આપની ભલી અને ઉદાર ભાવનાને વેગ મળે તેવી પરવરણિગારને બંધગી કરું છું. આપ સૌને મારા વળતા ઈંડ મુખ્યારક પાઠવું છું.

સુરતથી ડૉ. અણુલગની મેસાણિયા લખે છે ઈંડ મુખ્યારક પ્રસંગે એક અનોયું ઈંડ મુખ્યારક પેમ્ફ્લેટ વાંચી સાચા અર્થમાં મને આજે ઈંડ મુખ્યારક મજયા હોય તવું પ્રતિત થયું. આપે આ અતિ ઉમદા કાર્ય કર્યું છે. જે હાલના વિષમય કોમ્પ્યાની વાતાવરણમાં રાહત આપનાર કાર્ય છે. અમે અમારા ધર્મને જાણતા નથી તેનું મને પોતાને ધણ્યું જ હુઃખ છે. જો અમે અમારો ધર્મ સમજુએ તો પણ સુખ શાંતિ રહે. આ દેશમાં સજજનોની વૃદ્ધિ થાય અને હુર્જનો સજજન અને એવી અભ્યર્થના સાથે આપનો આભાર.

• આગ્રહ ભરી વિનંતી: આપ સૌના અનેક પ્રકારના સદ્ભાવ, પ્રેમ, સક્રીય સાથ સહકાર, પ્રોત્સાહન અને સ્વૈચ્છિક આર્થિક સહાયને કારણેજ લોકસેવાનો આ સંસ્થા દ્વારા નમ્ર પ્રયત્ન થઈ રહ્યો છે.

સંસ્થાનું નામ ‘શિશુવિહાર’ હોવા છતાં અત્યાર સુધીની અનેકવિધ પ્રવૃત્તિઓ આભાલવુદ્ધ સૌ માટેની થઈ છે, રહી છે અને રહેશે.

ક્રમશા:

REGN.No.BVHO/46/2022-2024 • RENEWED UPTO Dt.31/12/2024

RNI REGISTRATION No. GUJGUJ/2009/30760

Posted at Bhavnagar RMS 17th Every Month

સંસ્થાને અપાતી આર્થિક સહાય 80-G(5) નીચે કરસૂક્ત છે,

12A: 01- sub Clause (i) of clause (ac) of sub-section (1) of section 12A Dated 24/9/2021

80-G: 11-Clause (i) of first proviso to sub-section (5) of section 80G Dated 24/9/2021

PAN No.: AACTS4389Q

CSR Regi. No.: CSR00015366 Dated 27/9/2021

બેંકની વિગતો

નામ: ‘શિશુવિહાર’

SBI નેટઑન્ટિગ અકાઉન્ટ નંબર: 32899173982

IFS Code: SBIN0060009

UPI ID : SHISHUVIHAR@SBI

UPI QR CODE

જો આપ UPI ID અથવા QR કોડ સ્કેન કરીને સહાય મોકલી રહ્યા છો તો આપનું નામ, PAN નંબર, સરનામું તથા મોબાઈલ નંબર શિશુવિહારના Mo.7043332100 ઉપર મોકલી આપવા વિનંતી છે.

Shishuvihar Bhavnagar

Shishuvihar

Shishuvihar Bhavnagar

Shishuvihar

પરામર્શ સમિતિ

સર્વશ્રી ઈન્દ્રિયાભાગ ભાડી, અનિલભાઈ બોરીયા, દ્વાબાહેન ગોહેલ, મનિયા કાગબી, ભાવનાભાગ પંડ્યા

To.

PRINTED, PUBLISHED AND EDITED BY DR. NANAK M. BHATT ON BEHALF OF SHISHUVIHAR
PUBLISHED AT SHISHUVIHAR, NORTH KRISHNANAGAR, BHAVNAGAR (GUJARAT) AND
PRINTED AT SUMEET PRINTERS, BEHIND MANUBHAI GANTHIYAWLA NEAR DSP OFFICE
KASHIVISHWANATH TEMPLE, NAVAPARA, BHAVNAGAR, PIN:364001. (GUJARAT) INDIA